

אלי בר נביא ווינסנט למיר: "ללא סנקציות מיידיות כנגד מדינת ישראל, ההכרה של צרפת בפלסטין תהיה בסופו של דבר הכרה בבית קברות"

לאחר התנופה הדיפלומטית שנוצרה בעקבות החלטת צרפת להכיר במדינת פלסטין, שני ההיסטוריונים מבקשים מעמנואל מקרון להפעיל לחץ על ממשלת נתניהו כדי להפסיק את הרעב בעזה ולהשיג את שחרורם של כל החטופים.

אדוני הנשיא,

כהיסטוריונים אנו פונים אליך. כהיסטוריונים המודעים לטרגיות ההיסטוריה ולסכנה הקיצונית האורבת היום. ביום חמישי ה-24 ביולי, קיבלת החלטה אמיצה ופרקטית, כאשר הכרזת על הכרת צרפת במדינת פלסטין בעצרת הכללית של האו"ם האמורה להתקיים ביום ה-21 בספטמבר. הודות ליוזמתך, בריטניה, קנדה ובקרוב מעצמות מערביות אחרות יצטרפו למאמץ הקולקטיבי הזה.

הודות לתנופה הדיפלומטית הזו, היכולות המשפטיות של האזרחים הפלסטינים יתחזקו בקרב המוסדות הבינלאומיים, מה שנחוץ להם היום יותר מאי פעם. מאז הכרזתך, גל ההתגייסות הבינלאומי מתפשט כדי שהפסקת אש תשים קץ לייסורים הבלתי נסבלים הן של התושבים הפלסטינים בעזה והן של החטופים הישראלים המוחזקים על ידי החמאס. גם את זה יש לייחס לזכותך.

היוזמה שלך נרשמת ברצף היסטורי ארוך של הבטחות, הכרות והכשונות, שתמיד נעשו באמצעות חילופי מכתבים. בתאריך ה-2 בנובמבר 1917, שר החוץ הבריטי לורד בלפור רשם בכתב את את הצהרתו התומכת בפרויקט של "הקמת בית לאומי לעם היהודי בארץ ישראל", תוך הבטחה ש"לא ייעשה דבר העלול לפגוע בזכויות האזרחיות והדתיות של הקהילות הלא-יהודיות בפלסטין".

בתום המלחמה הראשונה בין ישראל לערבים, ביום ה-24 בינואר 1949, שר החוץ הצרפתי רוברט שומאן הכיר בכתב ב"ממשלה הזמנית של ישראל", תוך הוספה כי "החלטה זו אינה קובעת מראש את התייחסות הסופי על ידי האו"ם של השטח שעליו היא תפעיל את סמכותה".

בעל פה ביום ה-2 במאי 1989 עם הנוסחה המפורסמת שלו על אמנת אש"ף כ"בטלה" (CADUQUE), ולאחר מכן בכתב ב-9 בספטמבר 1993, יאסר ערפאת הכיר ב"זכותה של ישראל לחיות בשלום ובביטחון" וכן ב"החלטות 242 ו-338 של מועצת הביטחון", כלומר הגבולות הנובעים מקו הפסקת האש בין 1949 ל-1967.

למחרת, ממשלת ישראל בראשות יצחק רבין הכירה באש"ף כ"נציג העם הפלסטיני" אך לא הכירה בזכות הפלסטינים למדינה.

העדר הדדיות זה, שלילת כבוד ולגיטימציה, החטא הקדמון של הסכמי אוסלו, הוא מה שמכתבך למחמוד עבאס בא לתקן: הכרה מקדימה, אפריורי, המיועדת ליצור את התנאים ליישומה היעיל.

החלטתך מיום ה-24 ביולי היא אפוא, במובן המילולי, היסטורית. אבל הפלסטינים בעזה והחטופים הישראלים לא יכולים לקרוא את העיתונות הבינלאומית. הם לא יודעים כלום על המחווה שלך. הם גם לא יודעים שהסופר הישראלי **דוד גרוסמן כינה את המצב בעזה "רצח עם"**, זאת בראיון לעיתון האיטלקי לה רפובליקה במהדורה שלו מיום ה-1 באוגוסט. הם לא יודעים שהארגון הישראלי **בצלם פרסם זה עתה דוח המתעד בקפדנות את האסטרטגיה של חתירה לרצח עם של ממשלת ישראל**.

חופר את הקברו של עצמו

הם לא יודעים זאת, ואילו היו יודעים, זה לא היה משנה להם כלום. כי להם דאגות אחרות, דחופות הרבה יותר. הם מתים מרעב. הם מתים מצמא. הם מתים מזיהומים או דיזנטריה. הם מתים תחת כדורי צלפים שכירי החרב של הקרן ההומניטרית של עזה המבזה את שמה. הם גם מתים בגלל הפחדנות ובגלל הוויתורים שלנו.

כ-60,000 מתו בעשרים חודשים בעזה, כנראה יותר, מהם שני שלישים נשים וילדים. 180 מתים מרעב הוכרזו עד היום, מהם 93 ילדים, לפי המספרים של משרד הבריאות של רצועת עזה. 1,400 נהרגו בשבועות האחרונים תוך כדי חיפוש אחרי מזון, לפי האו"ם. "גל רעב" שיציף את עזה לפי תוכנית התזונה העולמית, תוך הדגשה שבשלב זה התושבים זקוקים לא רק למזון, אלא גם לחומרי הזנה ממוקדים, לטיפול רפואי ולרופאים מומחים כדי לעצור את האסון. רופאים, לא מצנחים אותם ממטוסים, אדוני הנשיא.

49 החטופים המוחזקים עדיין במנהרות אף הם אינם יכולים לקרוא את העיתונות הבינלאומית. ביניהם יש כנראה 20 ניצולים בחיים ולפחות 27 גופות. כולם כבר עברו 668 ימים בשבי, עוד מעט שנתיים ימים. איך לתאר את עומק הייאוש התהומי בו הם נתונים, את הדיכאון המוחלט של בני משפחותיהם? כי גם הם גוועים מרעב וצמא, כמו אביתר דויד, בן 24, ורום ברסלבסקי, בן 21. תמונותיהם, הוצגו באופן מתועב על ידי החמאס, הופצו ביום ה-31 ביולי. הם כחושים עם העור על העצמות. באחד הסרטונים רואים את אביתר דוד חופר את הקבר שלו, מתחת למנהרה.

באחד מהסרטונים רואים את אביתר דוד חופר את קברו שלו, מתחת למנהרה. תמונות מזעזעות, שהופקו כדי להטיל אימה, כמו אלה שמחבלי חמאס צילמו ביום ה-7 באוקטובר 2023, תוך שהם מתמכרים לאכזריות שלהם.

באשר לפלסטינים בגדה המערבית, אולי נודע להם שאתה עומד "להכיר" בהם, אבל זה לא מהווה עבורם הגנה מפני האלימות הבלתי מרוסנת של המתנחלים, וגם לא מהקריאה לסיפוח האדמה שלהם עליה הצביע הפרלמנט הישראלי ביום ה-23 ביולי, ב-71 קולות בעד מול 13 נגד. אלף פלסטינים בגדה המערבית נהרגו מאז ה-7 באוקטובר, כמעט כמו בכל פלסטין במשך חמש השנים של האינתיפאדה הראשונה.

המחנך הפלסטיני עאודה חת'אלין, שהשתתף בסרט "No Other Land" נרצח בירייה אחת מטווח קצר ב-28 ביולי האחרון על ידי המתנחל ינון לוי. הלה נמצא שמאז רק נמצא במעצר בית. עבור כל המתים האלה וכל המתים-חיים האלה, הרעש התקשורתי והדיפלומטי המערבי לא ישנה כלום. אתה יודע את זה, **רק לסנקציות יהיו השפעה.**

אדוני הנשיא, אתה יודע זאת היטב: רק סנקציות שיוטלו לאלתר ישפיעו.

אדוני הנשיא, אם לא מטילים מיד סנקציות על ישראל, מה שיישאר לך להכיר בו, זה בית קברות. יש לפעול עכשיו כדי שמזון וטיפול רפואי יוכלו להיכנס באופן מאסיבי לעזה. ב-1 באוגוסט, צרפת הצניחה מהאוויר 40 טון מזון. ארבעים טון, זה שווה למשאית אחת בלבד, בעוד שצריך 500 כאלה מדי יום במשך כמה שבועות כדי לשבור את הדינמיקה האקספוננציאלית של הרעב.

אתה יודע, **רק הטלה מיידית של סנקציות ממשיות ישפיעו על דעת הקהל הישראלית וכתוצאה מכך על ממשלת ישראל** כדי לשנות באמת את המצב. כדי להפסיק את הרעב, להפסקת אש קבועה, לשחרור כל החטופים, להגנה על הפלסטינים בגדה המערבית, להציל את ישראל מעצמה.

בעיתון הבריטי גוורדיאן מיום ה-29 ביולי, 31 אישים ישראלים (פרקליט מדינה לשעבר, יו"ר הסוכנות היהודית לשעבר, וכמה חתני פרס ישראל...) דורשים **סנקציות מיידיות ומשתקות** על ישראל.

סנקציות "משתקות", המילה חריפה. האם הם "אנטישמים"? האם הם אפילו "אנטי-ציונים"? לא, הם פטריוטים, אבל הם יודעים שהתנועות הדיפלומטיות לא מועילות נגד ממשלה פשיסטית שמבינה רק כוח.

אילו סנקציות? הולנד הכריזה על השרים הדוגלים בעליונות יהודית בן גביר וסמוטריץ' "כאישויות בלתי רצויות" (PERSONA NON GRATA) על אדמתה. השר לביטחון לאומי איתמר בן גביר שביום ראשון ה-3 באוגוסט, בא להתפלל בהפגנתיות על הר הבית, תוך הפרת הסטטוס קוו במקומות הקדושים בירושלים, כנראה בתקווה לחבל בסיכויי הפסקת האש על ידי הבערת המצב.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ', שהתבטא כבר בדצמבר 2023 והביע את שאיפתו "שלא יישארו יותר מ-100,000 תושבים בעזה בתום המלחמה", זאת לעומת 2.3 מיליון תושבים כיום. אם כן, חייבים **להרחיק לכת עוד יותר ולאסור את כניסה לאירופה על כל חברי ממשלת ישראל**, כי כולם שותפים לקבינט הקרימינאלי והדספוט הזה.

סלובניה הכריזה על חרם חד-צדדי על נשק. שוודיה דורשת השעיה מיידית של הסכם המסחרי בין ישראל לאיחוד האירופי, המהווה כמעט שליש מסחר החוץ הישראלי. בלגיה, הולנד, אירלנד, ליטא, סלובניה וספרד הודיעו בפומבי שיכבדו בקפדנות את צו המעצר שהוצא על ידי בית הדין הפלילי הבינלאומי נגד בנימין נתניהו ונגד שר הביטחון לשעבר יואב גלנט. עד עצם היום, צרפת לא ביקשה ולא יישמה שום סנקציה ממשית כדי להשפיע באמת ומידית.

האיחוד האירופי החליט זה עתה על חבילת הסנקציות השמונה עשרה נגד רוסיה כדי להעניש אותה על מעשיה הנפשעים באוקראינה. שמונה עשרה חבילות סנקציות נגד רוסיה, שאינן יעילות במידה רבה נגד מדינה זו בקנה המידה התת-יבשתי; לעומת זאת, אף סנקציה ננקטה נגד ישראל, **אעפ"י שהבידוד הגאוגרפי של מדינת היהודים היה מקנה לסנקציות יעילות ומוחששות על המקום.** הדבר היה נרשם מיד כל בתי המסחר בישראל. איך אפשר לערער על כך שמדובר כאן בסטנדרט כפול? המשפט הבינלאומי לא יכול להיות מושתת על הטיה כזאת, הדבר נוגע לעקביות ולאמינות של הדין הבינלאומי. אולם, איחוד אירופה אינו אלא תוצר של משפט בינלאומי, התנהלות במשא ומתן, מוסכם ומיושם. אם העיקרון הזה קורס, אירופה נעלמת מהזירה הבינלאומית, באופן סופני.

"מרוץ נגד הזמן"

התירוץ של היעדר קונצנזוס אירופי כבר לא מחזיק מים. מחוזק מהתנופה הדיפלומטית ההיסטורית שיצרת ב-24 ביולי, אתה יכול ליזום ולהניע קואליציה בקרב המדינות האירופיות. עליך לפעול עכשיו, כי יש המצב דחוף באופן מוחלט.

ב-24 ביולי, באותו יום של החלטתך ההיסטורית, השר הישראלי למורשת עמיתי אליהו הצהיר ברדיו: **"הממשלה מצויה במרוץ נגד הזמן כדי להשמיד את עזה. אנחנו מחסלים את תושביה. עזה תהיה יהודית לחלוטין".** הוא אומר אמת, זה באמת מרוץ נגד הזמן, כי תוכנית הטיהור האתני, שהוכנה מזה זמן רב, נכנסה היום לשלב מבצעי.

בדצמבר 2023, שר התקשורת שלמה קרעי הצהיר: **"ההגירה מרצון, לפעמים צריך לכפות אותה לפני שתהיה מוסכמת"**. ב-21 במרץ 2024 הוקמה "מינהלת הממונה על המעבר מרצון של תושבי עזה". בתחילת אפריל, ראש הממשלה הישראלי הצהיר: **"אנחנו לא מסתירים זאת, זה באמת התוכנית שלם"**. ב-5 במאי, חברי קבינט ביטחון הישראלי אישרו את "תוכנית היציאה מרצון של תושבי עזה", שכבר היום הם מרוכזים על פני שטח של 12% מהמובלעת.

יש להם תוכנית, אדוני הנשיא. תוכנית אמינה, מוצקה, ממומנת, והרעב המאורגן בעזה הוא כמובן חלק מהתוכנית. מה התוכנית שלך?

אדוני הנשיא, אל תתבלבל בין הרעש הדיפלומטי לבין מציאות בשטח. מאז הודעתך מיום ה-24 ביולי הכול התהפך ברמה הדיפלומטית, אבל שום דבר לא השתנה בעזה. ההבטחה להכרה במדינה פלסטינאית מעולם לא האכילה אף אחד. תהיה עקבי, אם אתה רוצה לשמר את האפשרות למדינה פלסטינית עתידית, תתחיל בהצלת האזרחים שלה.

השבוע האחרון של חודש יולי היה השבוע של ההתגייסות הדיפלומטית. **השבוע הראשון של חודש אוגוסט חייב להיות השבוע של הטלת הסנקציות.** אחרת, החלטתך האמיצה תסתים בסופו של דבר בהכרה של ישות שנפטרה מן העולם.

הערה: אלי בר נביא הוא היסטוריון ודיפלומט. שגריר ישראל בצרפת משנת 2000 עד שנת 2002, פרופסור אמריטוס להיסטוריה של המערב המודרני באוניברסיטת תל אביב, פרסם בין היתר את "ישראל. דיוקן היסטורי" (פלמרון, 2015); ונסן למיר הוא דוקטור להיסטוריה באוניברסיטת פאריס-מזרח גוסטב אייפל. הוא מנהל את הפרויקט האירופי Openjerusalem.org. הוא מחבר, עם תומאס סנגרוף, של "ישראל-פלסטין. אנטומיה של קונפליקט" (לז ארן, 2024).